

Jaarrapportage 2018-2019

Zorg- en Veiligheidshuis Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Justine Verschoor

Maart 2019

Inhoudsopgave

	Pagina
Inleiding	3
Voortgang Subsidievoorwaarden	3
Kwaliteit	5
Kwantitatieve gegevens	7
Conclusie	8
Bijlagen:	
Overeenkomst stuurgroep	10
Uitgaven maart 2018 tot maart 2019	12

Inleiding

Vanaf maart 2015 is een start gemaakt met een Veiligheidshuis op Bonaire, gesubsidieerd vanuit het toenmalige ministerie van Veiligheid en Justitie. De basis voor samenwerking en onderling vertrouwen is ondertussen gelegd tussen de ketenpartners op Bonaire, zowel binnen de stuurgroep als in het casusoverleg. In de tweede aanvraag voor een subsidie zijn, op hun verzoek, ook Sint Eustatius en Saba betrokken. Deze vervolgsubsidieaanvraag is per maart 2017 ingewilligd. Aan deze tweede subsidietranche leveren, naast het ministerie van Justitie en Veiligheid, ook VWS, SZW en BZK een financiële bijdrage. We hebben nu het tweede jaar van de tweede subsidietranche achter de rug. Deze tussenrapportage vermeldt hiervan de belangrijkste feiten en resultaten. Een van de wapenfeiten is een verandering in naam: in plaats van Veiligheidshuis hebben we de naam Zorg- en Veiligheidshuis aangenomen, in navolging van Nederland en omdat dit meer recht doet aan de activiteiten. Daarnaast is er ook een nieuwe organisatie bij het casusoverleg aangesloten: de Zorg- en Welzijngroep. Deze organisatie is recent verbreed van het geven van hulp en ondersteuning aan slechthorenden en slechtzienden naar het uitvoeren van WMO-taken en daardoor bij ons in beeld gekomen.

1. Voortgang Subsidievoorwaarden

- Registratie en evaluatie van afgesloten casussen.

De registratie vindt plaats in het registratiesysteem Vangnet van Link2control. Op Bonaire wordt dit programma sinds 2015 gebruikt, naar volle tevredenheid. Op Saba en Sint Eustatius zal dit programma in 2019 in gebruik worden genomen en zijn in 2018 de voorbereidingen daartoe getroffen. Naar aanleiding van een workshop over privacy en navraag bij het ministerie van JenV hebben we een wijziging in de autorisaties van de medewerkers gemaakt. De medewerkers kunnen nu alleen casussen inzien wanneer ze als direct betrokkene worden aangemerkt. Dit is een verscherping: tot de wijziging konden alle medewerkers betrokken bij het casusoverleg alle casussen inzien.

- Deskundigheidsbevordering en methodiekontwikkeling

Het opleidingsbudget van twee jaar (2017 tot 2019) is ingezet om een training Signs of Safety/veiligheidsplanning aan te bieden aan de deelnemers van het casusoverleg. In mei 2018 is een driedaagse training uitgevoerd door TIMM-consultancy. Er waren 20 deelnemers, waarvan 1 uit Saba en 1 uit Sint Eustatius.

Eind augustus 2018 is er een informatieve middag georganiseerd voor deelnemers aan het casusoverleg over de meldcode. Een trainer uit Nederland, die tijdelijk op Curacao verbleef, heeft deze middag verzorgd.

Tijdens de jaarlijkse thema-bijeenkomst van het casusoverleg is het onderwerp veiligheid (wat verstaat iedere organisatie daaronder) en out-of-the-box denken aan de orde gekomen. Naar aanleiding van de inventarisatie van het begrip veiligheid zijn er presentaties geweest van de risicotaxatie-instrumenten die de verschillende organisaties gebruiken. Het doel van deze uitwisseling is een beter begrip tussen de organisaties en vertrouwen in elkaars deskundigheid. Ook wordt het zo beter mogelijk om met elkaar tot concrete conclusies te komen in casussen waar onveiligheid een rol speelt.

Out-of-the-box-denken is begeleid door iemand met als achtergrond de narratieve therapie. Gezien het ontbreken van diverse schakels en voorzieningen is creatief denken een belangrijke voorwaarde om casussen verder te brengen.

- Huiselijk geweld en kindermishandeling

Het project huiselijk geweld, bekostigd vanuit het ministerie van JenV, is per februari 2018 gestart. De projectleider heeft een groep gemotiveerde medewerkers (vanuit de Veiligheidshuis-organisaties) geworven voor de uitvoering van de taken binnen het project. Om mee te denken en te adviseren bij te maken keuzes binnen het project is daarnaast een groep “meedenkers” geworven. Vanuit de groepen medewerkers en meedenkers is een aantal mensen betrokken bij de voorbereidingen voor de bewustwordingscampagne. De campagne wordt uitgevoerd door de communicatie-afdelingen van de RCN en het OLB.

Het project is opgezet om de activiteiten rond het thema huiselijk geweld een impuls te geven op het gebied van deskundigheidsbevordering, bewustwording en ketensamenwerking. Hiermee wordt het traject van de Openbare Lichamen, op basis van het bestuursakkoord met VWS, ondersteund. Na de trainingen (Kas Sigur en Signs of Safety/veiligheidsplanning) is de groep projectmedewerkers op Bonaire gestart met het werken met aangemelde casussen huiselijk geweld. Deze casussen zijn op verschillende manieren aangemeld (via Slachtofferhulp, Korps Politie CN, Reclassering, Centrum voor Jeugd en Gezin). In totaal zijn 19 casussen aangemeld en in behandeling genomen in de periode van eind mei 2018 t/m februari 2019. De casussen worden besproken in intervisie-bijeenkomsten en de hulpverleners zijn, indien gewenst, begeleid door een coach. Opvallend is, dat de meeste van deze casussen niet aangemeld zijn voor het casusoverleg van het Zorg- en Veiligheidshuis, omdat cliënten aangaven wel hulp te willen, maar niet aangemeld te willen worden ter brede bespreking.

- Samenwerking met Saba en Sint Eustatius

In januari 2019 heeft een delegatie vanuit Bonaire een bezoek gebracht aan Saba en Sint Eustatius om de stand van zaken door te nemen met betrekking tot de onderwerpen die in het werkplan van vorig jaar waren opgenomen. Deze onderwerpen zijn: privacyconvenant, gebruik van het ICT-systeem en deskundigheidsbevordering.

Op Sint Eustatius wordt er een combinatie gemaakt van multi-disciplinair overleg (MDO) en AMK/crismeldpunt. Het MDO loopt al sinds 2015, waarbij er sprake was van een jeugd MDO en volwassen MDO. Dit is nu gecombineerd, waarbij de partners uit de justitie keten zijn toegevoegd. Gezien de kleinschaligheid worden deze zaken gecombineerd. Het meldpunt zal bemensd worden door twee medewerkers. Zij zullen ook de casusregisseurs zijn voor alle casussen. Er is 1x per maand een casusoverleg. De term Zorg- en Veiligheidshuis wordt niet gebruikt, omdat die (vertaald in het Engels) veel onduidelijkheid oproept. De verhouding tussen organisaties speelt soms een negatieve rol in de samenwerking. Het samenwerkingsconvenant en privacyconvenant zijn aangepast aan de lokale situatie en voorgelegd aan de leden van het MDO. Het convenant is op 8 maart 2019 ondertekend. Ieder lid tekent ook nog een aparte geheimhoudingsverklaring.

De presentatie van het ICT-systeem werd enthousiast ontvangen. Het idee ontstond, om op Sint Eustatius aan dit systeem een module te koppelen voor alle casussen die in het meldpunt huiselijk geweld terecht komen.

De Ketenpartners, aan het MDO verbonden, zijn: Openbaar Lichaam Sint Eustatius Maatschappij en Welzijn, waaronder Beleidscoördinator Huiselijk geweld en Kindermishandeling, GGD/ Jeugdgezondheidszorg, Lifecoaches/Sociaal werkers, Casusmanagers (van het meldpunt Kindermishandeling & Huiselijk geweld), Arbeidszaken, Sint Eustatius Auxiliary Home, Jeugdzorg en Gezinsvoogdij Caribisch Nederland (JGCN), Expertise Center Education Care (ECE), Korps Politie Caribisch Nederland (inclusief Bureau Slachtofferhulp), Mental Health Caribbean (MHC), Openbaar Ministerie Curaçao, St. Maarten en BES-eilanden, Schoolmaatschappelijk werk Gwendoline van Putten school, Sociale Zaken en Werkgelegenheid Rijksdienst Caribisch Nederland, Stichting Reclassering Caribisch Nederland, Thuiszorg / Wijkarts' Voogdijraad BES. Agendadeelnemers zijn: leerplichtambtenaar, contactpersoon van basisschool / naschoolse opvang / kinderopvang, geestelijk leider, sportdocent of andere professionals en cliënt(en) en vertrouwenspersoon.

Op het gebied van deskundigheidsbevordering wordt gedacht aan gezamenlijke afronding Kas Sigur, Signs of Safety (gelicentieerde opleiding) en intervisie.

Op Saba komt het MDO tweewekelijks bijeen. Er zijn 11 casussen ingebracht. De bijeenkomsten worden aangeduid als "safety-team". Ook op Saba wordt de term Zorg- en Veiligheidshuis niet gebruikt. Er wordt binnenkort een combinatie gemaakt tussen Veiligheidshuis en Veilig Thuis. In het MDO is de samenwerking nog niet optimaal. De regie van casussen en het nemen van verantwoordelijkheid zijn aandachtspunten.

Op het gebied van privacy is nog geen document gemaakt.

Er wordt nog niet gewerkt met het ICT-systeem, maar na een demonstratie wordt dit wel als essentieel gezien. Bezien wordt of er gewerkt gaat worden met een volledig adressenbestand of dat een indeling per woongebied volstaat.

Wensen op het gebied van deskundigheidsbevordering zijn: communicatie; eigen kracht; agressietraining en intereilandelijke intervisie. De 15.000 dollar die Saba oorspronkelijk had aangevraagd voor coördinatie-werkzaamheden zouden ze graag besteden aan deskundigheidsbevordering. Toestemming hiervoor zal worden aangevraagd bij de subsidieverstrekkers.

- Overdracht naar Openbaar Lichaam Bonaire per 2020

Het is de intentie om het Zorg- en Veiligheidshuis Bonaire na afloop van de tweede subsidietranche onder te brengen bij het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB). Hierover zijn verleden jaar gesprekken gevoerd en hierbij is duidelijk geworden dat het OLB, op ambtelijk niveau, deze beweging niet ondersteunt. In overleg tussen de ministeries en de gedeputeerden zal dit jaar besloten moeten worden welke richting gekozen wordt voor de toekomst.

2. Kwaliteit

Op basis van evaluatie-interviews met stuurgroepleden hebben afgelopen jaar twee onderwerpen specifieke aandacht gekregen:

- Onvoldoende resultaten met multiproblem-gezinnen

- Functioneren stuurgroep (meer praten dan actie, gebrek aan voortgang en gezamenlijkheid)

Daarnaast is ook het ontwikkelen van een meldcode dit jaar binnen de stuurgroep van het Zorg- en Veiligheidshuis onderwerp van gesprek en activiteiten geweest.

- Multi-problemegezinnen

Ook afgelopen jaar is gebleken dat het erg lastig is om tot een passende aanpak te komen met de huidige middelen en mogelijkheden. Tijdelijke vooruitgang was zichtbaar bij een aantal casussen op het moment dat er specifiek en intensief aandacht werd geschonken aan het gezin vanuit Integrale wijkaanpak. Deze aandacht had echter een tijdelijk karakter en moest daarna binnen de reguliere zorg opgepakt worden. Vervolgens bleek, dat de meeste organisaties niet toegerust zijn om gezinnen zodanig te begeleiden dat zij tot positieve en structurele veranderingen komen. Problemen waar de instanties tegenaan lopen zijn:

Te grote intensiteit van benodigde zorg: een opvoeder die als het ware aan de hand genomen moet worden om zijn opvoedtaak uit te voeren;

niet verschijnen op afspraken: een reden voor veel organisaties om het dossier te sluiten;

drugsverslaving en geen motivatie om hier verandering in aan te brengen;

stigmatisering van gezinnen: hulpverleners en netwerk voelen zich machteloos ten opzichte van problematiek en trekken zich terug;

Verstandelijke beperking bij ouders en kinderen: door gebrek aan gespecialiseerde zorg lukt het niet om aan te sluiten bij de situatie van gezinnen;

Ontbreken van speciaal onderwijs: de combinatie van verstandelijke beperking en ernstige gedragsproblematiek bleek niet te hanteren binnen het onderwijs.

Voor één gezin was de situatie dermate ernstig, dat er door de betrokken instanties geen andere uitweg gezien werd dan emigratie naar Nederland, omdat daar de benodigde voorzieningen wel aanwezig zijn.

Een tweetal multi-probleem gezinnen is wel verder gekomen en heeft zich positief ontwikkeld. Bij deze gezinnen is hun netwerk in actie gekomen om ondersteuning te bieden. Dit heeft de opvoeders gemotiveerd en geactiveerd om verandering in hun situatie te brengen.

Het lijkt zinvol om het activeren van het netwerk centraal te stellen in de hulpverlening aan multi-probleemgezinnen en om outreachend, langdurig en intensief met gezinnen te werken. Vanuit het expertisecentrum Onderwijs Zorg en OCW is actie ondernomen om te bezien wat nodig is in het onderwijs om vroegtijdige uitval door gedragsproblematiek te voorkomen.

- Functioneren stuurgroep

Er is een bijeenkomst gehouden met alle stuurgroepleden om te bespreken hoe de stuurgroep zijn rol beter kan vervullen. De grootte van de groep was een van de zorgpunten: door de grootte is het moeilijk om tot een goede bespreking en sturing te komen op de punten die vanuit het casusoverleg naar boven komen. Er is een overeenkomst opgesteld waar alle stuurgroepleden achter staan (zie bijlage 1). Een van de belangrijkste wijzigingen is, dat er een kernstuurgroep benoemd is met een zestal leden. Deze kernstuurgroep komt ieder kwartaal bijeen en houdt zich bezig met

verbeterpunten vanuit het casusoverleg en is oplossingsgericht. Eén keer per half jaar komt de volledige stuurgroep bijeen rond een specifiek thema. Afgelopen jaar was dit thema de Meldcode.

Binnenkort wordt geëvalueerd hoe het werken met de overeenkomst bevalt en kunnen eventuele verbeterpunten doorgevoerd worden.

- Meldcode

In het casusoverleg werd duidelijk, dat veel professionals het melden van huiselijk geweld of kindermishandeling lastig vinden. Zij voelen zich alleen staan en hebben moeite om het gesprek met de cliënt hierover aan te gaan. In de stuurgroep is hier aandacht voor gevraagd. Dit heeft geresulteerd in het opstellen van een (voorlopige) meldcode en een flowchart die eerst in de kernstuurgroep is besproken en daarna in de brede stuurgroep. Het gaat hierbij om een voorlopige meldcode voor de organisaties die aangesloten zijn bij het Zorg- en Veiligheidshuis. We lopen vooruit op de (definitieve) meldcode die door het OLB wordt uitgerold in 2019 en die voor een breder aantal organisaties geldt. Het vaststellen van de meldcode is de eerste stap. Opleiding en begeleiding bij het uitvoeren van de stappen en het opstellen van een interne meldcode per organisatie zijn vervolgstappen die de komende tijd uitgevoerd moeten worden.

Kwantitatieve gegevens

Van maart 2018- maart 2019 zijn 17 casussen afgesloten. Zij zijn geëvalueerd met de volgende uitkomst:

- 4 positief zonder bemoeienis van organisaties
- 9 positief met bemoeienis van organisaties
- 4 negatief zonder oplossingsmogelijkheden

Er zijn 19 nieuwe casussen met in totaal 41 cliënten in behandeling genomen, 2 lopende casussen zijn verder in behandeling genomen en 17 casussen zijn naar de schaduwlijst verwezen.

Van casussen op de schaduwlijst wordt verwacht dat zij op enig moment terug zullen komen, omdat de problematiek niet volledig is opgelost. Als een casus van de schaduwlijst een half jaar niet terug is gekomen, wordt de casus beëindigd. Daarna wordt de casus geëvalueerd.

- Geslacht/leeftijd

Hieronder staat van het totaal aantal casussen per persoon geslacht en leeftijd beschreven. Vrijwel iedere casus bestaat uit een aantal personen dat als netwerk problematiek heeft en veroorzaakt.

Geslacht/leeftijd	0-3	4-12	13-17	18-23	24-54	55+	Totaal
Man	6	19	11	14	41	8	98
Vrouw	5	17	10	14	36	9	90
Totaal	11	36	21	28	77	17	188

- Problematiek

Huiselijk geweld blijkt als problematiek het meest frequent bij het VHH te worden aangemeld, gevolgd door multi-probleemgezinnen. Er is een opvallend verschil in aangemelde casussen Huiselijk geweld bij het casusoverleg (6) en het project huiselijk geweld (19). Er is blijkbaar zowel bij

medewerkers als bij cliënten een drempel om deze zaken in het casusoverleg te melden. Onderstaand overzicht vermeldt de problematiek van de nieuw aangemelde casussen.

Huiselijk geweld	6
Jeugdcriminaliteit	1
Maatschappelijke onrust	2
Nazorg na detentie	3
Zedenzaak	1
Multi-probleem	4

- Leefgebieden

Per casus wordt geïnventariseerd op welke leefgebieden de problematiek zich manifesteert. Per aangemelde casus zijn er doorgaans meerdere problematische leefgebieden.

ADL/zelfredzaamheid	5
Criminaliteit	13
Denkpatroon, gedrag en vaardigheden	11
Huisvesting en woonsituatie	8
Inkomen, schulden	8
Lichamelijk functioneren	1
Onderwijs en opleiding	2
Opvoeding, minderjarigenproblematiek	7
Psychisch functioneren	6
Sociale relaties	4
Verslaving, middelengebruik	6
Verstandelijke beperking	4
Werk, dagbesteding	7

Conclusie

Het Veiligheidshuis heeft op Bonaire een duidelijke plek verworven in de behandeling van complexe zaken. Op Saba en Sint Eustatius zijn de casusbesprekingen gestart en wordt gewerkt aan invoering van het ICT-systeem. Op Sint Eustatius is een privacyconvenant ondertekend en van kracht, op Saba wordt hieraan gewerkt.

Vanuit de besprekingen in het casusoverleg komt, als bij-product, aan het licht wat er in de randvoorwaarden ontbreekt om tot oplossingen te komen voor de problematiek. Deze onderwerpen en verbeterpunten worden in de kernstuurgroep besproken. Enkele thema's worden vervolgens uitgelicht en behandeld in de (brede) stuurgroep. Het oplossen van de ervaren knelpunten is een proces dat nu een aantal jaren duurt en waarvan de resultaten niet direct zichtbaar zijn. De problematiek wordt herkend, de ontbrekende schakels ook. Extra inzet en middelen zijn doorgaans nodig om tot een doorbraak te komen.

De extra inzet op huiselijk geweld heeft er bijvoorbeeld voor gezorgd dat er hulp is geboden bij 19 meldingen. De uitdaging voor komend jaar is, om ervoor te zorgen dat alle casussen huiselijk geweld, gezien hun complexiteit, aangemeld worden bij het casusoverleg. Ook dient te worden ingezet op

het indienen van meer meldingen. Er is namelijk capaciteit voor de behandeling van meer casussen en de indruk bestaat dat niet alle complexe casussen worden aangemeld. Er zal ingezet worden op meer bekendheid van het casuoverleg bij professionals.

De aanpak van multi-probleemgezinnen blijft een aandachtspunt. De combinatie van armoede, slechte huisvesting, gedragsproblematiek, gebrek aan opvoedingsvaardigheden, verslaving, een laag IQ, een verstandelijke of psychische handicap die bij deze gezinnen voorkomt is voor de hulpverlening een zware kluit. Intensieve samenwerking met elkaar, het verhogen van de intensiteit in zorg en het inschakelen van het netwerk van cliënten kan helpen om een positieve wending te geven aan het leven van de betrokken personen.

Huiselijk geweld, multi-probleemgezinnen en het verhogen van het aantal aangemelde casussen zijn dan ook voor komend jaar de speerpunten voor het Zorg- en Veiligheidshuis.

Overeenkomst Stuurgroep Veiligheidshuis 2018

De Stuurgroep Veiligheidshuis Bonaire is op 14 maart 2018 bij elkaar gekomen om het functioneren van de Stuurgroep te evalueren. Daarbij is het volgende besproken en afgesproken:

1. De mens, burger, cliënt, gedetineerde, ex-gedetineerde staan centraal bij het handelen van de Stuurgroep Veiligheidshuis.
2. Samenwerking tussen alle organisaties op het gebied van veiligheid en welzijn is hierbij essentieel en daar zetten de betrokken partijen zich volledig voor in. Toegewerkt wordt naar een integrale aanpak.
3. Doel van de Stuurgroep is het op strategisch niveau ondersteunen van het casusoverleg. De deelnemers aan de Stuurgroep dragen ervoor zorg dat de noodzakelijk acties voor dit doel in en tussen hun organisaties worden ondernomen en communiceren de afspraken goed met hun medewerkers.
4. Bij organisatie-overstijgende problematiek die om een strategische oplossing vraagt, zorgt de procesmanager voor een heldere beschrijving van de problematiek en een eerste aanzet tot probleemoplossing. De betrokken organisaties maken vervolgens duidelijke afspraken over verantwoordelijkheden om tot een oplossing te komen.
5. De huidige omvang van de Stuurgroep wordt ervaren als te groot en daardoor te weinig slagvaardig. Voortaan zal een kleine vaste kern van vertegenwoordigers van deelnemende organisaties deelnemen aan de reguliere overleggen en een keer per half jaar wordt een breed overleg georganiseerd. De overige deelnemers aan het Veiligheidshuis blijven de stukken ontvangen en kunnen desgewenst hun input doorgeven aan de procesmanager.
6. De vaste kern bestaat uit het Korps Politie Caribisch Nederland, Jeugdzorg, het Openbaar Lichaam, Mental Health Caribbean, het Expertise Centrum Onderwijs Zorg en de Reclassering. Deelname van het Openbaar Ministerie is facultatief.
7. Gezien de strategische taak van de Stuurgroep zijn de organisaties vertegenwoordigd op het niveau van diensthoofden.

8. Een keer per half jaar wordt een breed overleg gehouden met vertegenwoordigers van alle bij het Veiligheidshuis aangesloten organisaties. Gestreefd wordt deze overleggen meer thematisch en met verdiepingssessies in te vullen.
9. Mocht tussentijds dringend actie gewenst zijn van een organisatie, of mocht de uitvoering van afspraken stagneren, dan beschikt de procesmanager van het Veiligheidshuis over het mandaat om op te schalen naar het betreffende stuurgroep lid.
10. Er is behoefte om meer doelgericht en met prestatie-indicatoren te werken ten behoeve van monitoring van de voortgang en meting van effecten.
11. Jaarlijks, in maart, vindt evaluatie plaats van het functioneren van de stuurgroep en de nieuwe manier van werken en wordt bekeken of de gestelde doelen worden behaald of dat bijstelling noodzakelijk is.

Overzicht uitgaven maart 2018 tot maart 2019

In het jaar 2017-2018 was er sprake van onderbesteding van ruim \$30.000. Saba had de loonkosten voor een procesmanager niet geclaimd en trainingen waren uitgesteld, omdat de Signs of Safety opleiding boven het jaarbudget uitkwam. In het jaar 2018-2019 is het budget van drie jaar gebruikt om deze opleiding te realiseren. De onderbesteding van het eerste jaar is op dit moment nog niet ingelopen. Ook dit jaar zijn namelijk loonkosten niet geclaimd vanuit Saba en is er vertraging met de invoering van het ICT-systeem opgetreden voor Saba en Sint Eustatius, waardoor er minder is uitgegeven dan begroot. De verwachting is, dat in het laatste jaar van de subsidie de gelden wel volledig besteed zullen worden. Saba heeft verzocht om de loonkosten die begroot zijn te besteden aan deskundigheidsbevordering en dat betekent dat, als hiervoor toestemming wordt verkregen, in 2019-2020 \$15.000 wordt toegekend. Op het thema huiselijk geweld en multi-probleemgezinnen zal opleidingsbudget worden ingezet vanuit de onderbesteding en het ICT-programma zal naar verwachting in 2019 op Saba en Sint Eustatius in gebruik worden genomen.

	Realisatie	begroot
Procesmanager Bonaire 0.6 fte	\$ 53.403	\$ 40.000
Procesmanager Saba 0.2 fte		\$ 15.000
ICT-programma (incl. Saba en Statia)	\$ 4180	\$ 7.000
Reis- en verblijfskosten eilandelijke uitwisseling	\$ 7882	\$ 11.000
Training binnen C.N.(SoS/veiligheidsplanning)	\$ 12.904	\$ 4.000
Training, stage en opleiding Nederland	\$ 7654	\$ 8.000
Totaal	\$ 86.023	\$ 85.000